

ЗАКОН ЗА ПЕРСОНАЛНИОТ ДАНОК НА ДОХОД

„Службен весник на Република Македонија“ бр. 80/93, 3/94-исправка, 70/94, 71/96, 28/97, 8/01, 50/01, 52/01 и исправка, 2/02, 44/02, 96/04, 120/05, 52/06, **139/06, 6/07-исправка, 160/07, 159/08, 20/09, 139/09, 171/2010, 135/2011, 166/2012, 187/2013, 13/2014, 116/2015 година, 129/2015 и 199 од 13.11.2015 година**

ПРВ ДЕЛ ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се воведува персонален данок на доход и се уредува начинот на даночување на доходот на граѓаните.

Член 2

Персоналниот данок на доход (во натамошниот текст: данок на доход) се плаќа годишно на збирот на нето приходите од сите извори, освен на приходите што се изземени од оданочување со овој закон.

Член 3

Доходот што подлежи на оданочување го сочинуваат следниве видови приходи остварени во земјата и во странство:

1. лични примања;
2. приходи од самостојна дејност;
3. приходи од имот и имотни права;
4. приходи од авторски права и права од индустриска сопственост;
5. приходи од капитал;
6. капитални добивки;
7. добивки од игри на среќа; и
8. други приходи.

На оданочување подлежат сите приходи од став 1 на овој член што се остварени во пари, хартии од вредност, во натура, или во некој друг вид.

Член 4

Даночен период за кој се утврдува данокот на доход е календарската година.

На одделните видови приходи од член 3 на овој закон, во текот на годината се пресметува аконтација на данокот на доход што се наплатува по одбивка од секој приход или врз основа на решение на органот за јавни приходи, освен ако не е поинаку определено со овој закон.

Износот на платениот данок од став 2 на овој член се одбива од пресметаниот годишен данок на доход, а олеснувањата се признаваат во износ во кој се одобрени при аконтативното пресметување.

Член 5

Годишниот износ на данокот на доход и износите на аконтациите и олеснувањата кои се одбиваат од годишниот данок се утврдуваат според прописите кои важат на 1 јануари во годината за која се утврдува данокот на доход, ако со овој закон не е поинаку определено.

Член 6

Данок на доход не се плаќа на примањата по основа на:

- 1) награди што ги доделува Организацијата на Обединетите нации и меѓународните организации;
- 2) награди за животни достигнувања во науката, културата и спортот;
- 3) стипендии и кредити на ученици и студенти што ги доделуваат органите на државната управа и фондации во согласност со закон;
- 3-а) награди на ученици и студенти за време на задолжителна практична работа и обука до 4.000 денари месечно;
- 3-б) награди на ученици и студенти освоени на натпревари во рамките на образовниот систем;
- 4) награди на спортисти за постигнати резултати на официјални меѓународни натпревари;
- 5) стипендии за спортисти;
- 5-а) надоместок на трошоци за службени патувања (трошоци за превоз, сместување и исхрана) при патување на државните репрезентации и спортските клубови на официјални првенства и други меѓународни натпревари;
- 6) надоместок на трошоци за службени патувања, за теренски додаток (сместување, исхрана) или одвоен живот од семејството на вработени лица во висина на најнискиот износ утврден со општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството, односно за вработените во нестопанството во висина утврдена со прописите за органите на државната управа;
- 6-а) надоместоците на трошоците за користење на сопствен автомобил за потребите на работодавачот во висина од 30% од цената на литар гориво што го користи автомобилот за секој изминат километар, а најмногу до 3.500 денари месечно;
- 6-б) организиран превоз до и од работа, како и исхрана за време на работа утврдени со закон, општ колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството, односно за вработените во нестопанството во висина утврдена со прописите за органите на државната управа;
- 7-б) надоместок на лицата волонтери согласно со Законот за волонтерството;
- 8) надоместок за инвалидност, плата и пензија на инвалидно лице;
- 9) детски додаток;
- 10) други социјални додатоци за деца, утврдени со закон;
- 11) паричен надоместок за време на невработеност, утврден со закон;
- 12) надоместок во случај на смрт на вработениот и на член на семејството, до пропишаниот износ;
- 13) помош за претрпени штети од елементарни непогоди, до најнискиот износ утврден со општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството, односно за вработените во нестопанството во висина утврдена со прописите за органите на државната управа;
- 14) надоместок по основа на здравствено осигурување, освен надоместок на плата;
- 15) помошти за социјална заштита;
- 16) надоместок за телесно оштетување;
- 17) надоместок на штета по основ на животно и неживотно осигурување;
- 18) камати по јавни заеми;
- 19) камати по обврзници издадени од Република Македонија и единиците на локалната самоуправа; 20) камати на штедни влогови, трансакциски сметки и депозити по видување;
- 21) алиментации и надоместоци на штета по судска одлука и надоместок на штета како

последица на несреќа при работа;

21-б) приходи од продажба на собрани лековити билки и шумски плодови, остварени од физичко лице;

22) парични надоместоци доделени на национален уметник согласно со Законот за националниот уметник на Република Македонија;

23) парични надоместоци доделени на уметник и стручен соработник од областа на заштитата на културното наследство кој остварил право на пензија и е добитник на една од државните награди “11 Октомври“ за животно дело, “11 Октомври“ за долгогодишни остварувања во културата и уметноста, “Св. Климент Охридски“ за долгогодишно остварување во културата и уметноста, наградата “23 Октомври“ за долгогодишни остварувања во културата, согласно со Законот за културата;

24) отпремнина која се дава при заминување во пензија во висина од две просечни месечни нето плати по работник исплатени во Република Македонија во последните три месеца;

24-а) надоместок за учество на лице во органите за спроведување на избори;

25) еднократен надоместок во вид на испратнина, заради трајно работно ангажирање на работниците, под услови и начин утврдени со закон;

26) примени донации во согласност со Законот за донации и за спонзорства во јавните дејности;

27) плати на вработените лица кај обврзникот кој е корисник на технолошка индустриска развојна зона, за период од десет години од започнувањето на вршењето на дејноста во зоната, односно од првиот месец во кој корисникот ќе изврши исплата на плата, без разлика на бројот на вработените лица кај корисникот, под услови и постапка утврдени со Законот за технолошки индустриски развојни зони; и

28) надоместок на трошоци за хотелско сместување, храна и превоз за лица кои не се вработени кај филмскиот продуцент, кои учествуваат при производство на филм наменет за јавно прикажување, во висина на стварните трошоци, утврдени врз основа на документ за направените трошоци.

ВТОР ДЕЛ ГОДИШЕН ДАНОК НА ДОХОД

Даночен обврзник

Член 7

Обврзник на данокот на доход е секое физичко лице резидент на Република Македонија за доходот што го остварува во земјата и во странство.

Резидент во смисла на овој закон е физичко лице кое на територијата на Републиката има постојано живеалиште или престојувалиште.

Резидентот има престојувалиште ако на територијата на Републиката престојува непрекинато или со прекини 183 или повеќе дена во кој било 12 месечен период.

Член 8

Обврзник на данокот на доход, во смисла на овој закон, е и физичко лице-трговец, трговец поединец, како и физички лица што се занимаваат со земјоделска дејност, со занаетчиска дејност и лица кои вршат услуги или слободни занимања.

Член 9

Обврзник на данокот на доход е и физичко лице кое не е резидент на Републиката за доходот што е остварен на територијата на Републиката.

Обврзник на данокот на доход е и физичко лице кое непријавено врши дејност и остварува приходи кои подлежат на оданочување според одредбите на овој закон.

Даночна основа

Член 10

Даночната основица за утврдување на персоналниот данок на доход претставува збир на сите приходи остварени во пари, хартии од вредност, во натура или во некој друг вид, во земјата и во странство, во текот на даночниот период, намалена за:

1. придонесите од задолжително социјално осигурување;
2. личното ослободување во износ од 84.000 денари при годишно пресметување на данокот на доход и
3. нормираните или стварните трошоци предвидени со овој закон.

Член 11

Личното ослободување за наредната година се утврдува врз основа на износот на личното ослободување од тековната година усогласено со 50% од стапката на остварениот пораст на платите на вработените во Републиката во минатата година, согласно со податоците од Државниот завод за статистика.

Износот на личното ослободување од ставот 1 на овој член, пред почетокот на секоја година, најдоцна до 31 декември во тековната година го објавува министерот за финансии.

При пресметување на годишниот персонален данок на доход, личното ослободување се признава во висина на искористеното право на лично ослободување при аконтативното пресметување на персоналниот данок на доход за вкупно исплатените лични примања од плата и пензија.

Даночни стапки

Член 12

Данокот на доход се плаќа по стапка од 10%.

Член 13

Заради одбегнување на двојно оданочување на даночниот обврзник - резидент му се намалува пресметаниот данок на доход за износот на платениот данок на доход во друга држава, најмногу до износот што би се добил со примена на даночните стапки од член 12 на овој закон.

Заради примена на даночното ослободување или олеснување кое произлегува од меѓународен договор за одбегнување на двојното оданочување, Управата за јавни приходи по барање на даночниот обврзник - резидент издава потврда за даночен резидент на Република Македонија.

Формата и содржината на барањето, како и начинот на издавање на потврдата за даночен резидент од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот за финансии.

ТРЕТ ДЕЛ УТВРДУВАЊЕ НА ОДДЕЛНИТЕ ВИДОВИ ПРИХОДИ

Лични примања

Член 14

Лични примања претставуваат сите приходи што ќе ги оствари обврзникот по основа на

работен однос, вклучувајќи ги и приходите по договор за повремено или привремено вршење услуги на органите на државната управа, на домашните и странските правни лица, како и на домашните и странските физички лица што вршат самостојна дејност, ако со овој закон не се изземени од оданочување.

Член 14-а

Лични примања во смисла на член 14 од овој закон претставуваат:

1. плата и надоместоци на плата од работен однос и исплата по основ на деловна успешност на работодавачот;
1-а) надоместоци на трошоци од работен однос исплатени над износите од член 6 на овој закон, и сите други надоместоци на трошоци поврзани со работа утврдени со Законот за работните односи, општ колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството, гранските колективни договори и прописите за органите на државната управа;
  2. пензиите;
  3. примањата на членови на органите на управување и на органите на надзор на трговските друштва;
  4. примањата на функционери, пратеници, советници, и други носители на јавни функции;
  5. примања на професионални спортисти (премии, трансфери и сл.);
5-а) надоместок за врвни спортисти
  6. надоместок за време на боледување;
  7. надоместок за време на отсуство од работа;
  8. надоместок за работа на судии поротници, вешти лица и стечајни управници, кои немаат својство на вработени лица во соодветните институции или друштва;
  9. надоместок на членовите на Македонската академија на науките и уметностите;
  10. плата остварена со работа во странство врз основа на работен однос за снован во земјата; и
  11. секој поединечно остварен приход врз основа на договор за повремено или привремено вршење на услуги на правни и физички лица.
- Како лични примања во смисла на став 1 на овој член се сметаат и други примања, кои наместо во пари се даваат во вид на бонови, парични потврди, акции, стоки, или во некој друг облик кој има парична вредност.

Член 15

Основа за пресметување на данокот на личните примања претставува:

1. остварената плата и надоместокот на плата од работен однос и исплата по основ на деловна успешност на работодавачот, намалени за придонесите и личното ослободување за месецот за кој што се исплатува платата;
1-а) износот на надоместоци на трошоци од работен однос исплатени над износите од член 6 на овој закон и сите други надоместоци на трошоци поврзани со работа утврдени со Законот за работните односи, Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството, гранските колективни договори и прописите за органите на државната управа;
2. платата остварена со работа во странство врз основа на работниот однос што е заснован во земјата, намалена за придонесите и личното ослободување;
3. остварената пензија намалена за придонесите и личното ослободување;
4. износот на примањето, надоместокот, односно приходот од член 14-а точки 3), 4), 5),

8), 9) и 11) на овој закон, или на другите приходи кои не се остварени по основ на работен однос;

5. остварената плата и надоместокот на плата од работен однос и исплата по основ на деловна успешност на работодавачот за странско физичко лице-нерезидент што ја остварува од работа кај резидент на Република Македонија, намалени за придонесите и личното ослободување за месецот за кој што се исплатува платата;

5-а) износот на надоместоци на трошоци од работен однос исплатени над износите од член 6 на овој закон и сите други надоместоци на трошоци поврзани со работа на странско физичко лице- нерезидент од работен однос кај резидент на Република Македонија, општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството; гранските колективни договори и прописите за органите на државната управа;

6. остварената плата и надоместокот на плата од работен однос и исплата по основ на деловна успешност на работодавачот што ја остварува резидент на Република Македонија кој работи во странски дипломатски и конзуларни претставништва и меѓународни организации во Република Македонија намалени за придонесите и личното ослободување за месецот за кој што се исплатува платата;

6-а) износот на надоместоци на трошоци од работен однос исплатени над износите од член 6 на овој закон и сите други надоместоци на трошоци поврзани со работа утврдени со Законот за работните односи, општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството и прописите за органите на државната управа, што се исплатени на резидент кој работи во странски дипломатски и конзуларни претставништва и меѓународни организации во Република Македонија;

7. номиналната вредност на боновите, паричните потврди и хартиите од вредност;

8. цената која би се постигнала со продажба на стоките, во случаите на лични примања исплатени во стока; и

9. надоместокот што би се постигнал на пазарот за примањата во некој друг облик кој не е наве-ден во точките од 1) до 7) на овој член.

Висината на цената, односно на надоместокот од став 1 точката 8) на овој член ја утврдува исплатува- чот на личните примања во моментот на давањето на соодветното примање.

Ако органот за јавни приходи оцени дека утврдената цена, односно надоместокот од став 1 точката 8) на овој член е пониска од онаа што може да се постигне на пазарот, ќе ја утврди таа цена, односно на- доместокот во висина која би можела да се постигне на пазарот.

Член 15-а

Данокот на доход за личните примања од член 14 на овој закон е аконтативен.

При аконтативното пресметување на данокот на доход на лични примања од плата и пензија, личното ослободување се признава во износ од една дванаесеттина од објавеното годишно лично ослободување.

Член16 (бришан)

Член 17

Од данок од лични примања што се остварени со работа во странски дипломатски и конзуларни прет- ставништва, односно кај претставници или службеници на такви претставништва во Републиката ос- лободени се под услов на реципроцитет:

- 1) шефовите на странски дипломатски мисии акредитирани во Република Македонија, персоналот на странските мисии во Република Македонија, како и членовите на нивните семејства, ако тие членови на семејствата не се државјани или резиденти на Република Македонија;
- 2) шефовите на странски конзуларни претставништва и конзуларните функционери кои се овластени за вршење на конзуларни функции, како и членовите на нивните семејства, ако тие членови на семејствата не се државјани или резиденти на Република Македонија;
- 3) функционерите на ООН и на нејзините специјализирани агенции, како и стручњаците за техничка помош на ООН на нејзините специјализирани агенции;
- 4) лицата вработени кај странски дипломатски и конзуларни претставништва и меѓународни организации, лицата вработени кај шефовите на дипломатски и конзуларни претставништва или меѓународни организации, ако не се државјани или резиденти на Република Македонија;
- 5) почесните конзуларни функционери на странски конзуларни претставништва за личните примања и надоместоците што ги добиваат од земјата која ги именувала за вршење на конзуларните функции.
- 6) БРИШАНА
Приходи од земјоделска дејност (БРИШАН)

Член 18 (бришан)

Член 19 (бришан)

Член 20 (бришан)

Член 21 (бришан)

Член 22 (бришан)

Член 23 (бришан)

Член 24 (бришан)

Член 25 (бришан)

Член 26 (бришан)

Член 26-а (бришан)

Член 27 (бришан)

Приходи од самостојна дејност

Член 28

Под приходи од самостојна дејност се сметаат приходите остварени од стопанска дејност, од давање професионални и други интелектуални услуги, приходите од земјоделска дејност и од други дејности чија трајна цел е остварување на приходи.

Под приходи од стопанска дејност се подразбираат приходите од производна, услужна,

трговска, уго- стителска, превозничка и друга слична дејност.

Под приходи од професионални и други интелектуални услуги се подразбираат приходите од здрав- ствена, стоматолошка, ветеринарна, адвокатска, нотарска, консултантска, ревизорска, инженерска, ар- хитектонска, новинарска, спортска, културна и друга интелектуална дејност.

Под приходи од земјоделска дејност се подразбираат приходите од производство, доработка, преработка и пласман на сопствени земјоделски производи, како и одгледување на добиток и други стопанско-корисни животни и пласман на нивните производи.

Член 29

Обврзник на данокот на доход за приходите од самостојна дејност е трговец поединец, како и физички лица кои се занимаваат со земјоделска дејност, со занаетчиска дејност и лица кои вршат услуги или слободни занимања, кои остваруваат приходи од вршење на дејност од член 28 на овој закон, кои не се сметаат за трговци;

Член 30

Ако повеќе физички лица остваруваат приходи со заедничко вршење на дејност, секое од нив е обврз- ник на данокот на доход за делот од нето-приходот што му припаѓа според договорот за заедничко вр- шење на дејност. Ако со договорот не е утврдено нивното учество, за утврдување на даночната основа се смета дека нето-приходот се дели на еднакви делови.

На висината на даночната обврска на физичкото лице за делот од нето-приходот од став 1 на овој член нема влијание фактот дали нето-приходот од заедничкото вршење на дејност е распределен или не.

Член 30-а

Основа на данокот на доход за приходите од самостојна дејност е нето-приходот, кој се утврдува во да- ночниот биланс.

Нето-приходот претставува разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврз- ник.

Член 30-б

Остварените вкупни приходи и вкупните расходи од член 30-а на овој закон се утврдуваат во соглас- ност со прописите за сметководство и според одредбите на овој закон.

Член 30-в

Пресметката на трошоците на материјалите и набавната вредност на продадената трговска стока се врши со примена на методот на просечни цени.

Ако се користат други методи за водење на вредноста на залихите, трошоците на материјалите, односно набавната вредност на продадената стока, во даночниот биланс се искажуваат во корегирани износи, кои би произлегле од примената на методот од став 1 на овој член.

Кога потрошокот на материјалите и набавната вредност на продадените трговски стоки се евидентира според методот на плански, односно продажни цени, може да се смета како метод на просечни цени, доколку планската вредност на потрошените материјали и продажната вредност на продадените трговски стоки се корегираат за сразмерниот

дел на отстапувањето.

Просечните набавни цени на потрошените материјали се утврдуваат за делот на продадените производи.

Член 30-г

Деловните расходи што настануваат од испораки на стоки, материјали и услуги со поврзани правни и физички лица се утврдуваат според цените кои би се оствариле на домашниот пазар или компаративниот странски пазар, кога не би се работело за однос меѓу поврзани лица.

Член 30-д

Сите трансакции кои даночниот обврзник ги имал со поврзани лица посебно се искажуваат во даночниот биланс, заедно со трансферните цени по кои се реализирани трансакциите.

Разликата меѓу пазарната цена и трансферната цена се вклучува во даночната основа.

Член 30-ѓ

Износот на бруто платите на вработените се признаваат во целина како одбитна ставка на товар на деловните расходи, во висина на исплатените износи.

Член 30-е

Амортизацијата на нематеријалните и материјалните средства се признава како расход во даночниот биланс до износот утврден со примена на амортизационите стапки пропишани со номенклатурата на средствата.

Еднаш амортизираните средства или група на средства не можат повторно да се вклучат во пресметка на амортизацијата при утврдување на основата за оданочување.

Преостанатата сегашна вредност на средствата кои не можат понатаму да се користат можат да се амортизираат во целина независно од пропишаниот век на траење.

Владата на Република Македонија ја пропишува Номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки, како и начинот на пресметување на амортизацијата, односно отписот на вредноста на нематеријалните и материјалните средства.

Член 30-ж

Кога со примена на функционалниот метод на амортизација, вкупната амортизација се зголемува за повеќе од 10% од амортизацијата пресметана со пропорционалниот метод, за пресметка на амортизацијата по функционалниот метод, потребна е согласност од органот за јавни приходи.

Член 30-(бришан) Член 30-с

На товар на расходите во даночниот биланс се признаваат и:

1. трошоците за истражување и развој направени во рамките на сопствени истражувачко-развојни центри, или преку самостојни научно-истражувачки институции;

2. трошоците по основа на камати на кредити кои се користени исклучиво за вршење на дејноста

на обврзникот, освен каматите на кредитите што се користени за набавка на патнички автомобици. Ако постои кредитен однос меѓу поврзани лица, трошоците на каматите

се признаваат до износот на каматите по кои можело да се земе соодветен кредит во пресметковниот период од комерцијалните банки;

3. премиите платени за осигурување на деловниот имот и сите задолжителни видови на нежи- вотно осигурување утврдени со закон;

4. трошоците по основ на организирана исхрана и превоз до и од работа во висина утврдена со закон;

4-а) трошоците исплатени за еднократен надоместок во вид на испратнина, надоместок за смрт на работник или член на неговото семејство, надоместоците по основа на дневници за службени патувања во земјата и во странство, теренски додаток или одвоен живот од семејството, во висина утврдена со член 6 на овој закон.

5. трошоците исплатени за користење на сопствен автомобил за потребите на работодавачот од лицата во работен однос, се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс во висина од 50%;

5-а) исплатената помош за претрпени штети од елементарни непогоди во износ кој не го надминува најнискиот износ утврден со Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството на Република Македонија;

6. придонесите за пензиско и инвалидско осигурување, здравствено осигурување, данокот на имот, таксите и другите јавни давачки што се во функција на вршење на дејноста, освен персо- налниот данок на доход и други лични давачки на обврзникот; и

7. трошоците за економска пропаганда во функција за унапредување на дејноста на обврзникот, во висина во која се стварно направени, врз основа на соодветна документација.

Член 30-и

На товар на расходите во даночниот биланс не се признаваат:

1) парични казни и пенали платени од обврзникот;

2) затезни камати и парични казни за неплатени или ненавремено платени даноци, придонеси и други јавни давачки;

3) трошоци за репрезентација (гостење, подароци, плаќање на трошоци за одмор, спорт, рекреација и разонода и други слични трошоци);

4) трошоци за користење и одржување на автомобили и други средства за превоз на обврзникот, како и трошоци за користење на рент-а-кар возила, во висина од 50% од остварениот износ;

5) исплатите по основа на стипендии; и

6) други давања и трошоци кои не се во директна врска со дејноста и остварувањето на добивката.

Член 30-ј (бришан)

Член 30-к

На обврзникот му се намалува даночната основа за извршените вложувања во материјални средства (недвижности, постројки и опрема) и во нематеријални средства (компјутерски софтвер и патенти) за проширување на својата дејност, во висина од 30% од извршените вложувања, со тоа што извршеното намалување не може да биде поголемо од 50% од утврдената даночна основа за истиот даночен период. Како вложувања во материјални и нематеријални средствата не се сметаат вложувањата во патнички автомобили, мебел, теписи, аудиовизуелни средства, бела техника, уметнички дела од ликовната и применетата уметност и други украсни предмети за

опремување на административните простории, освен вложувањата во патнички автомобили во дејностите: изнајмување на возила (рент-а-кар), авто такси превоз, возила за обука на возачи и специјални возила (погребални, брза помош, возила за помош на пат и слично), за кои обврзникот има право на намалување на даночната основа во висина на извршеното вложување, но не повеќе од висината на даночната основа за истиот даночен период.

За остварување на правото на даночно намалување од ставовите 1 и 2 на овој член, услов е обврзникот да не ги отуѓи или на друг начин ги пренесе средствата за период од три години, почнувајќи од годината во која е извршено вложувањето.

Ако обврзникот на крајот на секој пресметковен период, документирано не докаже дека износот на намалувањето на даночната основа го вложил за намените од ставовите 1 и 2 на овој член и не ги отстапил основните средства, даночниот обврзник го губи правото на ослободување по оваа основа. Данокот кој би го платил да не го користел ова ослободување се наплатува во износ зголемен со камата пропишана за даноците што не се платени во пропишаниот рок.

По исклучок од став 1 на овој член на обврзникот кој е должен согласно член 2 од Законот за регистрирање на готовински плаќања, да воведат и да користи одобрен систем за регистрирање на готовинските плаќања, му се намалува пресметаниот данок за набавени до десет фискални апарати, во висина на нивната вредност.

Даночното ослободување од став 5 на овој член обврзникот може да го користи од првиот нареден месец од тековната година од воведувањето во употреба на одобриениот систем на опрема за регистрирање на готовинските плаќања до крајот на годината, сразмерно, на износот на вложените средства.

Доколку обврзникот даночното ослободување од став 6 од овој член не го искористи до крајот на тековната година, има право да го пренесе во наредниот период.

Даночното ослободување од став 5 на овој член обврзникот го остварува со одобрение од органот за јавни приходи, по поднесено писмено барање во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето.

Доколку Управата за јавни приходи не издаде дозвола за даночно ослободување, односно не донесе решение за одбивање на барањето во рокот од ставот (8) на овој член, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок, да поднесе барање до писарницата на директорот на Управата за јавни приходи за донесување на решение. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Управата.

Формата и содржината на образецот на барањето од членот 30-к став (8) од овој закон и на барањето од ставот (9) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

Кон барањето за издавање на дозвола од ставот (9) на овој член барателот доставува и копија од барањето од членот 30-к став (8) од овој закон.

Директорот на Управата за јавни приходи или од него овластено лице е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесувањето на барањето од ставот (9) на овој член да донесе решение за издавање на дозвола или за одбивање на барањето.

Доколку директорот на Управата за јавни приходи или од него овластено лице, не донесе решение во рокот од ставот (12) на овој член, подносителот на барањето може да го известат Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (13) на овој член да изврши надзор во Управата за јавни приходи дали е спроведена постапка по поднесеното барање во согласност со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира

подносителот на барањето за преземените мерки.

Инспекторот од Државниот управен инспекторат од ставот (14) на овој член, доколку утврди повреда на правилата на постапката, донесува решение со кое го задолжува директорот на Управата за јавни приходи или од него овластено лице, во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и во истиот рок да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој е одлучено по поднесеното барање.

Доколку директорот на Управата за јавни приходи или од него овластено лице, не одлучи во рокот од ставот (15) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој директорот на Управата за јавни приходи или од него овластено лице ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку директорот на Управата за јавни приходи или од него овластено лице не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (16) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена има право да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (13) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (18) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно со ставовите (15) и (16) и/или не поднесе пријава согласно со ставовите (17) и (18) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во Управата за јавни приходи дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (19) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Во случајот од ставот (20) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот.

Во случаите од ставот (21) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (19) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

Доколку директорот на Управата за јавни приходи или од него овластено лице, не одлучи во рокот од ставот (17) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежен суд. Постапката пред Управниот суд е итна.

Член 31

Обврзникот кој поради определени околности не е во состојба да ги води деловните книги, или на кого нивното водење значително му го отежнува вршењето на дејноста, има право да поднесе барање до органот за јавни приходи, данокот на доход за приходите од вршење на дејност да го плаќа според паушално утврден нето приход.

Органот за јавни приходи одлучува по барањето од ставот 1 на овој член во рок од 60 дена од денот на поднесувањето на барањето, за тоа дали постојат околностите поради кои обврзникот не е во состојба да ги води деловните книги или нивното водење значително му го отежнува вршењето на дејноста. Кога органот за јавни приходи ќе оцени дека се исполнети условите од став 1 на овој член, го утврдува паушалниот нето приход на обврзникот, имајќи предвид за:

- 1) место каде што се наоѓа деловната просторија;
- 2) опременоста на деловната просторија;
- 3) пазарните услови во кои се врши дејноста;
- 4) површината на деловната просторија;
- 5) староста и способноста на обврзникот;
- 6) големината на нето приходот на обврзникот кој под исти или слични услови врши иста или слична дејност; и
- 7) други околности кои влијаат на остварувањето на добивката.

Обврзникот од ставот 1 на овој член, секоја година поднесува барање за паушално оданочување до органот за јавни приходи најдоцна до крајот на годината која и претходи на годината за која се врши утврдување на данокот.

Правото на паушалното оданочување не може да се признае на:

- 1) обврзникот кој врши трговска, угостителска и комисиона дејност (освен обврзникот кој врши трговска дејност од исклучиво преку продажни места на организирани зелени пазари);
- 2) кој вработува други лица;
- 3) во чија дејност вложуваат и други лица;
- 4) чиј нето приход во годината која и претходи на годината за која се врши утврдување на данокот е повисок од две годишни просечни плати.

Трговецот кој организира зелен пазар на кој се врши трговија на големо и мало е должен на органот за јавни приходи да му доставува годишен извештај за корисниците на продажните места на зелените пазари, најдоцна до 31 јануари наредната година која следи по годината за која се поднесува извештајот.

Формата и содржината на образецот-годишниот извештај од став 6 на овој член ја пропишува министерот за финансии.

Ако органот за јавни приходи утврди дека престанале условите поради кои на обврзникот му е признаено правото данокот да го плаќа според паушално утврден нето приход, во наредната година ќе го задолжи да води деловни книги.

Доколку Управата за јавни приходи не одлучи по барањето во рокот пропишан во ставот (2) на овој член, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на директорот на Управата за јавни приходи за донесување на решение. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Управата.

Формата и содржината на образецот на барањето од членот 31 став (1) од овој закон и на барањето од ставот (9) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

Кон барањето од ставот (9) на овој член, барателот доставува и копија на барањето од членот 31 став (1) од овој закон.

Директорот на Управата за јавни приходи, или од него овластено лице, е должен да одлучи по барањето од став (9) на овој член, најдоцна во рок од пет работни дена од денот на поднесување на барањето.

Доколку директорот на Управата за јавни приходи или од него овластено лице не донесе решение во рокот од став (12) на овој член подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (13) на овој член да изврши надзор во Управата за јавни приходи дали е спроведена постапка по поднесеното барање во согласност со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за превземените мерки.

Инспекторот од Државниот управен инспекторат, доколку утврди повреда на правилата на постапката, донесува решение со кое го задолжува директорот на Управата за јавни приходи, или од него овластено лице, во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и во истиот рок да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој е одлучено по поднесеното барање.

Доколку директорот на Управата за јавни приходи или од него овластено лице, не одлучи во рокот од ставот (15) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој директорот на Управата за јавни приходи или од него овластено лице, ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за превземените мерки.

Доколку директорот на Управата за јавни приходи, или од него овластено лице, не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (16) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок го информира подносителот на барањето за превземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (13) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (18) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно ставот (13) на овој член и/или не поднесе пријава согласно со ставовите (16) и (17) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во Управата за јавни приходи дали е спроведена постапка согласно со закон и во рок до три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира

подносителот на барањето за превземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (19) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Во случајот од ставот (20) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот.

Во случаите од ставот (21) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно ставот (19) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

Доколку директорот на Управата за јавни приходи или од него овластено лице не одлучи во рокот од ставот (16) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежен суд. Постапката пред Управниот суд е итна.

Член 31-а

Обврзникот на приходи од земјоделска дејност чиј вкупен приход во годината за која се утврдува данокот не го надминува износот од 1.300.000 денари ќе се оданочува според паушално утврден приход.

Како обврзник на приходи од земјоделска дејност во смисла на став 1 на овој член се сметаат и лицата кои земјоделската дејност ја вршат како дополнително занимање.

Правото на паушалното оданочување се остварува врз основа на поднесено барање до органот за јавни приходи на чија територија се наоѓа живеалиштето на обврзникот, по истекот на секоја година, најдоцна до 31 јануари наредната година која следи по годината за која се утврдува данокот.

Формата и содржината на барањето од став 3 на овој член го пропишува министерот за финансии.

Основа за пресметување на данокот претставува разликата помеѓу остварениот вкупен приход (освен субвенции) и признатите нормирани трошоци и тоа за:

доход (во денари)	нормирани трошоци
до 300,000	100%
од 300,001 до 1,300,000	80%

За лицата коишто земјоделската дејност ја вршат како дополнително занимање, нормираните трошоци се определуваат во висина од 80% од остварениот приход.

Определувањето на нормираните трошоци остварени од вршење на земјоделска дејност на заедничкиот земјоделски имот, се врши со примена на соодветниот нормиран трошок определен според вкупно остварениот приход на сите членови на семејното земјоделско стопанство.

Приходи од имот и имотни права

Член 32

Под приходи од имот и имотни права се подразбираат приходите што обврзникот ги остварува од из- давање под закуп или подзакуп на земјиште, станбени или деловни простории, гаражи, простории за одмор и рекреација, опрема, превозни средства и други видови имот.

Член 33

Обврзник на данокот на доход за приходи од имот и имотни права е физичко лице кое остварува при- ходи од имот и имотни права.

Член 34

Основа за пресметување на данокот претставува нето приходот што се добива кога едногодишниот износ на остварениот приход во годината за која се утврдува данокот, ќе се намали за нормираните трошоци.

Трошоците од став 1 на овој член се признаваат во висина од 25% од приходот.

На обврзникот од член 33 на овој закон, на негово барање, наместо нормираните трошоци од став 2 на овој член, ќе му се признаат стварните трошоци што ги направил за остварување на приходот, ако тоа документирани го докаже.

Ако имотот се издава во подзакуп, од закупнината што ја остварува обврзникот се одбива закупнината што ја плаќа на закуподавачот.

Во приходите од имот и имотните права се вклучуваат и вредностите на сите давања и услуги на кои се обврзал закупецот, односно подзакупецот да ги изврши за сметка на закуподавачот.

Член 34-а

При утврдувањето на основата на данокот на доход за приходите од имот остварени од давање под за- куп на опремени станбени и деловни простории, како трошок се зема предвид и абењето на опремата (мебелот и сл.).

Трошоците од став 1 на овој член се признаваат во висина од 30% од бруто приходот, а ако обврзникот документирани докаже дека направил поголеми трошоци од нормираните, ќе се признаат стварните трошоци.
доход (во денари)

Член 35

Ако закупнината е наплатена за повеќе години однапред, данокот се плаќа годишно за толку години за колку е наплатена закупнината, но најмногу за пет години.

Основа за пресметување на данокот за секоја одделна година претставува сразмерниот дел на закуп- нината, кој се ревалоризирал со стапката на пораст на цените на мало, според податоците на Државни- от завод за статистика.

Член 36

Ако пријавените приходи од имот и имотни права се помали од оние што може да се постигнат според месните прилики, органот за јавни приходи го утврдува можниот приход со споредување на закупни- ната за слични објекти кои се издаваат во закуп под приближно еднакви услови.

Член 37 (бришан)

Приходи од авторски права и права од индустриска сопственост

Член 38

Под приход од авторски права и права од индустриска сопственост се подразбира надоместокот што обврзникот го остварува од авторски права и права од индустриска сопственост.

Член 39

Обврзник на данокот на доход за приходите од авторски права и права од индустриска сопственост е физичко лице кое остварува надоместок од авторски права и права од индустриска сопственост. Обврзник на данокот на доход за приходи од авторски права и права од индустриска сопственост е и физичко лице наследник или носител на авторски права и права од индустриска сопственост.

Член 40

Основа за пресметување на данокот на доход за приходите од член 38 на овој закон е нето приходот што се добива кога од остварениот приход ќе се одбијат трошоците што биле потребни за негово остварување.

Член 41

При утврдувањето на нето приходот од авторски права и права од индустриска сопственост се признаваат следниве трошоци:

- 1) за вајарски дела, таписерии, керамопластика, уметничка керамика и витраж - 60% од бруто приходот;
- 2) за уметничка фотографија, сидно сликарство и сликарство во простор во техниките: фреска, графика, мозаик, интарзија, емајл, интарзирани и емајлирани предмети, костимографија, модно креаторство и уметничка обработка на текстил (ткаен текстил, печатен текстил и слично) - 50% од бруто приходот;
- 3) за сликарски дела, графички дела, индустриско обликување со изработување на модели и макети, ситна пластика, уметнички решенија за сценографија, научни, стручни и публицистички дела, преведување на дела од книжевноста, музички и кинематографски дела и реставраторски и конзерваторски дела во областа на културата и уметноста - 50% од бруто приходот;
- 4) за изведување уметнички дела во областа на сериозната музика, балетот, операта и театарското и филмското актерство, за рецитирање, снимање филмови и идејни скици за таписерија и костимографија - 30% од бруто приходот;
- 5) за преводи (освен преводи на книжевни дела), предавања и слични интелектуални творби - 30% од бруто приходот;
- 6) за изведување на естрадни програми на забавна и народна музика - 25% од бруто приходот и
- 7) за други авторски дела и дела од индустриска сопственост, кои не се наведени во точките од 1 до 6 од овој член - 25% од бруто приходот.

На обврзникот, по негово барање, наместо нормираните трошоци, му се признаваат стварните трошоци ако може документирани да ги докаже.

Член 42

При утврдувањето на нето приходот од вајарски, сликарски, графички, таписериски и други творби од применетата уметност остварени на изложби одржани надвор од живеалиштето на обврзникот, покрај трошоците предвидени во член 41 на овој закон му се одбиваат трошоците за превоз на творбите, патните трошоци, како и трошоците за престој во местото на одржувањето на изложбата, се додека таа трае, во висина на

највисоките дневници утврдени со соодветни прописи.

Член 43

При утврдувањето на нето приходот од патенти и знаци на разликување се признаваат следниве трошоци:

1) таксите и трошоците што се плаќаат за заштита на патенти според потврдата на надлежниот орган за заштита на патентите;

2) трошоците за изработка на нацрт и технички опис на патентот и знакот на разликување што биле со- ставен дел на пријавата со која од надлежен орган се бара заштита на патентот и знакот на разликување, според потврдата на стручно лице кое ги изработило тие нацрти и технички описи. Мислења за реалноста на овие трошоци издава организацијата регистрирана за застапување на авторите; и

3) трошоците за изработка на прототип потребен за проверување на патентот што е пријавен односно заштитен. Ако прототипот е изработен во претпријатие, односно установа, потврда за трошоците на изработката издава изработувачот. Ако прототипот го изработил пронаоѓачот во сопствена режија, се признаваат стварните трошоци што ги имал, а мислење за реалноста на трошоците издава соодветна организација регистрирана за застапување на авторите.

Сите трошоци треба да бидат посебно искажани и документирани со сметки кои му се поднесуваат како доказ на исплатувачот на приходот.

Член 44

На обврзникот - наследник или носител на авторско право како трошоци му се признаваат само платежните надоместоци на авторската агенција и на овластените лица за продажба и исплата на приходот.

Член 45

Приходите од авторски права и права од индустриска сопственост што обврзникот ги остварил од дело што го создавал подолго од една година, при утврдувањето на нето приходот, се делат на барање на обврзникот на онолку еднакви делови колку што години го создавал делото но најмногу за пет години. Основа за пресметување на данокот за секоја година претставува сразмерниот дел на нето приходот.

Член 46

Обврзникот - резидент на Републиката е ослободен од плаќање данок на доход за приходите од авторски права и права на индустриска сопственост што ги остварил од домашно правно или физичко лице по основа на примена на правата од индустриска сопственост.

Приходи од капитал

Член 47

Под приходи од капитал се подразбираат:

1) дивидендите и другите приходи остварени со учество во добивката кај правните и физичките лица;

2) каматите по заеми дадени на физички и правни лица;

3) каматите по обврзници или други хартии од вредност и

4) камати на орочени штедни и други депозити.

Член 48

Обврзник на данокот на доход за приходите од капитал е физичко лице кое остварува приходи од член 47 на овој закон.

Член 49

Основа на данокот на доход за приходите од член 47 точка 1) на овој закон претставуваат бруто дивидендите, односно приходите од учество во добивката распределени на обврзникот.

Основа на данокот на доход на приходите од член 47 точки 2), 3), и 4) на овој закон, претставува износот на пресметаната камата.

Капитални добивки

Член 50

Под капитална добивка се подразбира приходот што обврзникот го остварува од продажба на хартии од вредност, учество во капиталот и недвижен имот.

Капиталната добивка претставува разлика меѓу продажната цена на хартиите од вредност, учеството во капиталот и недвижниот имот од став 1 на овој член и куповната (набавната) цена.

Ако разликата од став 2 на овој член е негативна се остварува капитална загуба.

Како продажна цена при продажба на хартии од вредност и учеството во капиталот се смета договорената цена, односно цената која органот за јавни приходи ќе ја утврди ако оцени дека договорената цена е пониска од пазарната.

Како продажна цена при продажба на недвижен имот се смета договорената цена, а доколку органот за јавни приходи оцени дека договорената цена е пониска од пазарната, како продажна цена се смета пазарната вредност на недвижниот имот утврдена од страна на единицата на локалната самоуправа и градот Скопје според Методологијата за процена на пазарната вредност на недвижен имот, без данокот на промет на недвижности.

Куповната (набавната) цена од став 2 на овој член претставува цената по која обврзникот ги стекнал хартиите од вредност, учеството во капиталот или недвижниот имот.

При продажба на недвижен имот кој обврзникот сам го изградил, за набавна цена се смета цената на чинење на недвижноста која обврзникот документиранио ќе ја докаже, врз основа на трошоците направени за изградбата на недвижноста. Доколку истата не може да се докаже, за набавна цена ќе се смета цената на чинење (градежна цена) на ист или сличен недвижен имот во периодот на изградбата на подрачјето на кое се наоѓа недвижниот имот, а доколку во тоа подрачје нема таков недвижен имот во тој случај за набавна цена ќе се смета цената на чинење (градежна цена) на ист или сличен недвижен имот во периодот на изградбата, која ќе се утврдува како просечна цена за територијата на Република Македонија.

Како куповна (набавна) цена на хартиите од вредност кои се продадени или купени на берзата се смета цената која обврзникот ја документира како стварно платена, или ако тоа не го стори, најниската забележана трансакција во период од една година, која претходи на продажбата на хартијата од вредност. Кај хартиите од вредност кои не се котираат на берзата, како набавна цена се смета цената која обврзникот ја документира како стварно платена, или ако тоа не го стори, нејзината номинална вредност.

Член 51

Обврзник на данокот на доход од капитални добивки е физичко лице кое остварува добивка од член 50 став 2 на овој закон.

Член 51-а

Основа на данокот на доход за капитални добивки претставува разликата меѓу продажната цена на хартиите од вредност, учеството во капиталот и недвижниот имот и куповната (набавната) цена.

Член 52

Капитална добивка остварена од продажба на недвижен имот се внесува во даночната основа во висина на целиот износ.

По исклучок од ставот 1 капитална добивка остварена од продажба на недвижен имот во кој обврзникот живее најмалку една година пред продажбата, се внесува во даночната основа во висина од 70% од разликата.

Капитална добивка остварена со продажба на хартии од вредност и учество на капиталот, се внесува во даночната основа во висина од 70% од разликата.

При утврдување на основата за пресметување на данокот од капитални добивки од продажба на недвижен имот, покрај добивката се земаат предвид и вредноста на инвестициите и издатоците за инвестиционо одржување.

Член 52-а

Капитална загуба остварена со продажба на хартии од вредност се пребива со капиталните добивки од член 52 на овој закон.

Ако и по извршеното пребивање, според став 1 на овој член се појави капитална загуба, вишокот се пре-несува на идните капитални добивки во наредните три години.

Член 53

Капитална добивка не се плаќа на средствата остварени од продажба на недвижен имот, доколку:

- обврзникот, кој живее најмалку една година во недвижниот имот пред продажбата, го продава по истекот на три години од денот на стекнувањето;
- обврзникот го продава недвижниот имот по истекот на пет години од денот на стекнувањето;
- обврзникот го продава недвижниот имот стекнат по основ на наследување или подарок кој е ослободен од плаќање на данок согласно со одредбите од Законот за даноците на имот и
- приходот е остварен од продажба извршена меѓу брачните другари, како и од страна на брачните другари, извршена на трето лице во случај кога продадениот недвижен имот е во непосредна поврзаност со развод на бракот.

Добивки од игри на среќа

Член 54

Обврзник на данокот на доход за добивките од игри на среќа е физичкото лице кое остварило добивка од игри на среќа.

Основа за пресметување на данокот кај игрите на среќа претставува износот на поединечната исплата на добивката.

По исклучок на ставот 2 на овој член, основа за пресметување на данокот кај игрите на

среќа во обложувалница претставува износот на поединечната исплата на добивката намален за износот на поединечната уплата врз основа на која е остварена добивката. Под поединечна исплатена добивка не се подразбираат добивките остварени во текот на играта на среќа.

Ако добивката од игри на среќа се состои од предмети, основа на данокот претставува пазарната вредност на предметите во моментот на остварувањето на добивката

Член 55

По исклучок на одредбите од членот 54 од овој закон данок на доход за добивките од општите игри на среќа не се плаќа, ако поединечната исплата на добивката не го надминува износот од 5.000 денари. Ако поединечниот износ на добивката е поголем од износот утврден во ставот 1 на овој член данокот се пресметува врз целиот износ. Други приходи

Член 55-а

Други приходи во смисла на овој закон се сите приходи кои не се сметаат за приходи на физичките лица од член 3 точки 1) до 7) на овој закон, не се изземени од оданочување со одредбите од член 6 на овој закон, и не се оданочени по друг основ.

Основа за пресметување на данокот на приходите од став 1 на овој член е нето приходот кој се утврдува со одбивање на нормираните трошоци од бруто приходот во висина од 35%.

Како други приходи, во смисла на овој закон, се сметаат и приходите остварени со стекнување на хартии од вредност и учество во капиталот без надоместок, доколку истите не се оданочени со Законот за даноци на имот, а основа за пресметување на данокот претставува пазарната вредност на денот на стекнувањето.

Под пазарна вредност од став 3 на овој член се подразбира вредноста на хартиите од вредност и учеството во капиталот утврдена според податоците од Македонската берза за хартии од вредност доколку котираат на берзата, односно номиналната вредност на хартиите од вредност и учеството во капиталот за оние кои не котираат на берзата.

Обврзник на данокот на доход за другите приходите од ставот 3 на овој член е физичкото лице кое се стекнува со хартии од вредност и учество во капиталот.

ЧЕТВРТИ ДЕЛ

УТВРДУВАЊЕ, ПРЕСМЕТУВАЊЕ И НАПЛАТА НА ПЕРСОНАЛНИОТ ДАНОК НА ДОХОД

Утврдување на данокот

Член 56

Членот 56 важи до 31.03.2006 година, види чл.180 од Законот за даночна постапка 13/06.

Член 57

Утврдувањето и наплатата на данокот на доход го врши органот за јавни приходи, доколку со овој закон не е определено поинаку.

Органот за јавни приходи го утврдува данокот врз основа на податоците во даночната пријава на обврзникот, деловните книги што ги води обврзникот, службените податоци што ги прибавил органот преку контрола, врз основа на други податоци и докази до кои ќе дојде во постапката за утврдување на данокот.

Член 58

Органот за јавни приходи води регистар на обврзниците на данокот на доход со податоци што се од значење за утврдување на даночната обврска.

Обврзниците од членот 31-а на овој закон задолжително ги пријавуваат и податоците за членовите на семејното земјоделско стопанство и за заедничкиот земјоделски имот.

Член 59

Обврзниците на данокот на доход од член 29 на овој закон и обврзниците од земјоделска дејност кои се оданочуваат според вистинскиот приход се должни да водат деловни книги во кои ги искажуваат сите деловни промени на начин предвиден со овој закон.

Обврзниците на данокот на доход од членовите 31 и 31-а од овој закон кои плаќаат данок според пашално утврден приход, не се должни да водат деловни книги.

Член 60

Членот 60 не важи, види член 25 од Законот за регистрирање на готовински плаќања 31/01.

Член 61

Обврзниците на данокот на доход од член 29 на овој закон должни се да водат деловни книги по системот на двојно или просто книговодство.

Деловните книги по системот на просто книговодство се:

- 1) книга на приходи;
- 2) книга на расходи;
- 3) книга на основни средства и ситен инвентар и залихи и,
- 4) книга на парични средства, побарувања и обврски.

Член 62

Обврзниците се должни деловните книги и другата евиденција да ги водат уредно, ажурно и точно.

Се смета дека деловните книги се водени уредно, ажурно и точно ако:

- 1) од нив може да се утврди вкупното работење на обврзникот, расчленето по одделни работни промени и тоа по хронолошки ред и во бруто - износ, без пребивање;
- 2) во нив книжењето на приходите се врши секој ден, а најдоцна во наредниот ден, а книжењето на трошоците во рок од седум дена од нивното настанување;
- 3) книжењето на секоја деловна промена на средствата, приходите и трошоците на работењето се врши врз основа на веродостојна книговодствена документација и
- 4) во почетокот, односно на крајот од годината е извршен попис на средствата, залихите на материјалите, готовите производи, полупроизводите и надворешните производи, готовината, долговите и побарувањата и ако оваа состојба е впишана во деловните книги.

Член 63

По завршувањето на деловната година, по книжењето на сите деловни промени, деловните книги се заклучуваат.

Член 64

Обврзникот е должен деловните книги, другата евиденција и документацијата да ги чува во деловната просторија. Ако водењето на деловните книги е доверено на регистриран финансиско-книговодствен сервис, деловните книги и документацијата се чуваат во просториите на тој сервис.

Член 65

Поблиски прописи за содржината на деловните книги, начинот на нивното водење и искажувањето на финансискиот резултат донесува министерот за финансии.

Член 66

Деловните книги, другата евиденција и документација го чуваат најмалку пет години од последниот ден на деловната година на која се однесуваат, доколку со закон не е поинаку пропишано.

Член 67

Обврзниците од член 59 став 1 на овој закон составуваат годишен даночен биланс. Поблиски прописи за содржината на даночниот биланс и начинот на неговото составување донесува министерот за финансии.

Поднесување на даночна пријава

Член 68

Обврзникот на данокот на доход е должен да поднесе годишна даночна пријава за доходот што го остварил, освен ако со овој закон не е одредено поинаку. Органот за јавни приходи најдоцна до 31 декември секоја година со јавна покана ги повикува обврзниците да поднесат даночна пријава.

Член 69

Обврзникот на данокот на доход е должен да поднесе годишна даночна пријава за остварениот доход по истекот на годината за која се утврдува данокот најдоцна до 15 март наредната година. Обврзникот кој остварува приходи од самостојна дејност и кој води деловни книги е должен, во рокот утврден во став 1 на овој член, да поднесе годишна пресметка за искажаниот финансиски резултат и даночен биланс. Доколку обврзникот од ставот 2 на овој член работел пократок период во една календарска година, за даночен период ќе се смета периодот од годината за која работел и за истиот период треба да состави годишен даночен биланс.

Член 70

Обврзникот кој остварува во текот на годината само приход од плата и пензија, односно само приход од земјоделска дејност или само приходи од самостојна дејност не е должен да поднесува годишна даночна пријава. Обврзникот кој во текот на годината остварил добивки од посебните игри на среќа не е должен истите да ги прикаже во годишната даночна пријава. По исклучок од ставот 1 на овој член, обврзникот кој остварува лични примања од странство, како и обврзникот кој остварува лични примања од дипломатски, односно конзуларни претставништва на странски држави, кај претставници и службеници на такви претставништва кои уживаат дипломатски имунитет и кој сам го утврдува и уплатува данокот, е должен да поднесува годишна даночна пријава.

Член 71

Обврзникот кој во текот на годината ќе започне да остварува приходи кои подлежат на оданочување со данок на доход врз основа на овој закон е должен да поднесе аконтативна даночна пријава до органот за јавни приходи во рок од 15 дена од денот на остварувањето на приходите.

По исклучок од ставот 1 на овој член обврзникот од членот 29 од овој закон не е должен да поднесе аконтативна даночна пријава.

Член 72

Формата, содржината и начинот на пополнување на годишната и аконтативната даночна пријава ги пропишува министерот за финансии.

Член 73

Годишната даночна пријава за утврдување на данокот на доход обврзникот е должен да ја поднесе до органот за јавни приходи на чија територија се наоѓа неговото живеалиште.

Аконтативна пријава обврзникот е должен да поднесе:

1. за приходите од имот и имотни права на органот за јавни приходи на чија територија се наоѓа имотот и
2. за капиталните добивки и другите приходи на кои не се плаќа аконтација на данокот по доби- вка до органот за јавни приходи на чија територија се наоѓа живеалиштето на обврзникот.

Член 74

Обврзникот - нерезидент поднесува даночна пријава за секој од приходите што ги остварува, а за кои е предвидено плаќање на данок на доход врз основа на решение на органот за јавни приходи.

Даночната пријава од став 1 на овој член се поднесува до органот за јавни приходи на чија територија обврзникот ги остварува приходите.

Пресметување на аконтација на данокот од доход во текот на годината

а) Аконтација на данокот по одбивка

Член 75

Утврдување и наплата на аконтација на данокот на доход по одбивка се врши за следните видови при- ходи:

- 1) личните примања;
- 2) приходите од авторски права и права од индустриска сопственост;
- 3) приходите од капитал;
- 4) приходите од имот и имотни права, ако исплатувачот на приходите води деловни книги;
- 5) добивките од игра на среќа и
- 6) другите приходи за кои данокот на доход не се утврдува со решение на органот за јавни приходи.

Член 75-а

При пресметување на данок по одбивка на приходот од членот 75 од овој закон кој го остварува физичко лице - нерезидент кој е стварен корисник на тој приход, исплатувачот на приходот ги применува одредбите од важечкиот договор за одбегнување на двојното оданочување, доколку физичкото лице го докаже статусот на даночен резидент на државата со која Република Македонија има склучено договор.

Член 75-б

Доколку примателот на приходот кој се оданочува со данок по одбивка е даночен резидент на странска држава со која Република Македонија има склучено договор за одбегнување на двојното оданочување, тогаш на приходот кој се оданочува се применува даночна стапка која не смее да ја надмине висината на даночната стапка која е пропишана за тој вид на приход согласно со договорот.

Даночно ослободување или пониска стапка одредена во договорот со странска држава се применува на приходот кој се оданочува со данокот по одбивка ако исплатувачот располага со пропишани обрасци заверени од Управата за јавни приходи и од надлежниот даночен орган на странската држава, или одобрение за даночно ослободување издадено од Управата за јавни приходи.

Начинот на примена на даночно ослободување или олеснување согласно со меѓународните договори за одбегнување на двојното оданочување на приходот кој го остварува странско физичко лице, како и форматата и содржината на обрасците од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот за финансии.

Член 75-в

Доколку исплатувачот на приходот примени одредби од договорот за одбегнување на двојното оданочување, а не се исполнети условите од членовите 75-а и 75-б од овој закон и поради тоа е платен помал износ на данок, исплатувачот на приходот е должен да ја надомести разликата меѓу платениот данок и долгуваниот износ на данок согласно со одредбите од овој закон.

Управата за јавни приходи по барање на нерезидентот е должна да издаде потврда за платениот данок во Република Македонија.

Член 76

Аконтација на данокот на доход за приходите од член 75 на овој закон пресметува исплатувачот за се- кој обврзник и за секој поединечно исплатен приход.

Аконтацијата на данокот на доход на приходите од член 75 на овој закон се пресметува на соодветно утврдена даночна основа со примена на стапката од членот 12 на овој закон.

Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот на пресметување и плаќање на акон- тациите на данокот.

Член 77

Исплатувачот од член 76 од овој закон е должен на обврзникот при секоја исплата да му издаде приме- рок од пресметката за аконтацијата на данокот и наплатените придонеси и збирен податок по истекот на годината најдоцна до 25 јануари наредната година, за вкупно платената аконтација.

Обврската од ставот 1 на овој член не се однесува на исплатувачот на добивки од посебните игри на среќа, но исплатувачот е должен на органот за јавни приходи, најдоцна до седми во тековниот за претходниот месец да му достави месечен извештај

за исплатени приходи - добивки од игри на среќа и за пресметаниот и платен данок по одбивка.

Исплатувачот е должен на органот за јавни приходи да му доставува годишен извештај за бруто остварените приходи на обврзникот, за пресметаниот и платениот данок и придонес по одбивка и вкупно исплатените нето приходи, најдоцна до 31 јануари наредната година.

Исплатувачот кој врши откуп на земјоделски производи од физички лица кои не се трговци поединци е должен на органот за јавни приходи да му доставува годишен извештај за исплатените приходи, најдоцна до 31 јануари наредната година.

Исплатувачот кој врши откуп на корисен цврст отпад од физички лица кои не се трговци поединци е должен на органот за јавни приходи да му доставува годишен извештај за исплатените приходи, најдоцна до 31 јануари наредната година.

Обврзникот за пресметка и уплата на персонален данок од плата, надоместок на плата и исплата по основ на деловна успешност на работодавачот е должен пресметката да ја врши месечно, поединечно за секој обврзник за плаќање за соодветниот месец и податоците за пресметана плата или дел од плата, надоместок на плата и исплата по основ на деловна успешност да ги доставува до органот за јавни приходи најдоцна до 10-ти во тековниот за претходниот месец по електронски пат на образец пропишан со Правилникот за начинот на пресметка и уплата на придонесите од задолжително социјално осигурување

Министерот за финансии донесува поблиски прописи за формата, содржината и начинот на пополнување на годишниот извештај од став 3 на овој член и го пропишува образецот-пресметка од став 6 на овој член.

Формата и содржината на образецот годишен извештај од ставовите 4 и 5 на овој член ја пропишува министерот за финансии.

Месечниот извештај од ставот 2 на овој член содржи податоци за обврзникот (име и презиме и единствен матичен број на граѓанинот), износот на остварената добивка, износот на пресметаниот и платен персонален данок на доход и датата на исплатата на добивката.

Формата и содржината на месечниот извештај од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот за финансии.

Член 78 (бришан)

б) Аконтација на данокот по решение

Член 79 (бришан)

Член 80 (бришан)

Член 81 (бришан)

Член 81-а (бришан)

Член 82

Аконтација на данокот на доход според решение на органот за јавни приходи се плаќа за следните приходи:

1) приходи од имот и имотни права остварени од издавање под закуп или подзакуп;

2) капиталните добивки и

3) други приходи на кои аконтацијата на данокот не се плаќа по одбивка.

Аконтациите на данокот на доход за приходите од ставот 1 на овој член се пресметуваат по стапка од 10%.

Член 83 (бришан)

Член 83-а

Аконтацијата на данокот на доход за приходите од вршење на самостојна дејност кои се оданочуваат според вистински доход во тековната година, ја пресметува даночниот обврзник врз основа на податоците од годишниот даночен биланс за претходната година.

Член 84

Аконтација на данокот на доход за капитални добивки ја утврдува со решение органот за јавни приходи врз основа на податоците од даночната пријава на начин предвиден во член 52 на овој закон.

Член 85

Аконтација на данокот на доход за приходите од имот и имотни права на кои не се плаќа данок по одбивка, ја утврдува со решение органот за јавни приходи врз основа на податоците од даночната пријава, критериумите од член 36 на овој закон и според други податоци кои се од значење за утврдување на даночната обврска.

Член 85-а

Аконтацијата на данокот на доход за другите видови приходи на кои не се плаќа данок по одбивка, ја утврдува со решение органот за јавни приходи врз основа на податоците од даночната пријава, или други податоци кои се од значење за утврдување на даночната обврска.

Член 86

Доколку се изменат значајно условите под кои е утврдена аконтацијата на данокот на доход, обврзникот може да бара промена на аконтацијата, односно органот за јавни приходи може во согласност со новите околности да утврди нова аконтација.

Пресметување на годишниот данок на доход

Член 87

Годишниот данок на доход го утврдува со решение органот за јавни приходи врз основа на податоците од даночната пријава, деловните книги и другите податоци кои се од значење за утврдување на даночната обврска.

Член 87-а

Физичко лице кое донира финансиски средства на правно лице според одредбите од Законот за донации и спонзорства во јавните дејности има право на намалување на персоналниот данок на доход утврден врз основа на неговата годишна даночна пријава (образец „ПДД-ГДП,“) во висина од 20% од годишниот даночен долг на донателот на донацијата, но не повеќе од 24000 денари.

Член 88

Обврзникот кој плаќа данок од самостојна дејност, а кој е обврзан да води деловни книги во согласност со овој закон е должен приходот да го остварува преку трансакциска сметка кај учесниците во платниот промет.

Обврзниците кои плаќаат данок од вршење самостојна дејност кои не водат деловни книги, се должни приходот да го остваруваат преку трансакциска сметка.

Член 89

Ако обврзникот на општ повик не поднесе даночна пријава и даночен биланс во пропишаниот рок или ако деловните книги не можат да послужат како основа за утврдување на даночната обврска, данокот ќе се утврди:

- 1) врз основа на службените податоци за остварениот приход и за трошоците на работењето на обврз-никот со кои располага органот за јавни приходи;
- 2) со споредување со обврзник од иста или слична дејност при што како елементи на споредување особено се земаат местото каде што се врши дејноста, стручната квалификација, годините на старост, опременоста со средствата за работа, бројот на вработените, асортиманот на производите и услугите и други околности и факти што се од значење за остварувањето на приходот;
- 3) врз основа на утврдени податоци од страна на органот за јавни приходи по пат на извршено снимање за остварениот обем на работа, односно промет;
- 4) врз основа на споредување со просечните бруто плати на вработените кај правните лица од иста или слична дејност, кои таа дејност ја вршат под приближно еднакви услови и
- 5) врз основа на стручен наод и мислење на вештак.

Член 90

Решението на органот за јавни приходи со кои се утврдува годишниот данок на доход од член 87 на овој закон и решението за аконтативните даноци од член 82 на овој закон, особено содржи:

- 1) име, презиме, адреса и даночен број на обврзникот;
  - 2) видот на данокот;
  - 3) даночна основа;
  - 4) даночна стапка;
  - 5) утврдените олеснувања и ослободувања;
  - 6) утврдениот износ на данокот;
  - 7) бројот на сметката на која се уплатува данокот според решението и роковите за плаќање;
  - 8) укажување на законските последици од ненавременото плаќање на данокот и
  - 9) укажување на правото за правен лек по решението за утврдената даночна обврска.
- Решение од став 1 на овој член органот за јавни приходи е должен да донесе најдоцна во рок од 60 дена од денот на приемот на даночната пријава.
- Решение за утврдување на данокот за обврзниците од член 31-а на овој закон, органот за јавни приходи е должен да донесе најдоцна до 30 април во годината за претходната година.

Жалба

Член 91

Членот 91 важи до 31.03.2006 година, види чл.180 од Законот за даночна постапка

13/06.

Член 92

Членот 92 важи до 31.03.2006 година, види чл.180 од Законот за даночна постапка 13/06.

Член 93

Членот 93 важи до 31.03.2006 година, види чл.180 од Законот за даночна постапка 13/06.

Посебна постапка за утврдување на данок

Член 94

Членот 94 важи до 31.03.2006 година, види чл.180 од Законот за даночна постапка 13/06.

Член 94-а

Кога лице поседува имот или располага со средства поголеми од оданочените, кои потекнуваат од приходи на кои не е утврден данок или не е доволно утврден и чие потекло не може да се докаже, органот за јавни приходи донесува решение за утврдување на данокот на тој приход.

Член 94-г

Основа за пресметување на данокот преставува разликата помеѓу вредноста на имотот и докажаната висина на средствата за нејзино стекнување.

Член 94-д

Данокот на непријавените приходи се пресметува по стапка од 70%.

а) Наплата на аконтација на данокот

Наплата на данокот

Член 95

Исплатувачот на лични примања и на други приходи на кои аконтацијата на данокот се плаќа по одбивка е должен задржаниот данок да го уплати при секоја поединечна исплата.

Како исплатувач во смисла на ставот 1 од овој член, кој го задржува данокот на премијата за осигурување согласно со менаџерскиот договор, се смета осигурителното друштво, а за исплатувач на лични примања, авторски и друг вид приходи исплатени преку авторска агенција или посредничко друштво, се смета авторската агенција односно посредничкото друштво.

Даноците по одбивка се пресметуваат и плаќаат според стапката што важи на денот на исплатата на личните примања, односно на приходите, освен данокот на лични примања по основ на плата, надоместок на плата, пензија и исплата по основ на деловна успешност на работодавачот кој ќе се пресметува и плаќа според стапката и личното ослободување што важат за месецот за кој се пресметува и исплатува платата, надоместок на плата, пензија и исплата по основ на деловна успешност на работодавачот.

Член 96 (бришан)

Член 97

Даноците што се утврдуваат со решение на органот за јавни приходи се плаќаат:

1. на приходите од имот и имотни права- месечно до 15 во месецот за претходниот месец;
2. на капиталните добивки и на другите приходи кои се остваруваат повремено во рок од 30 дена од денот на утврдувањето на обврската и
3. на приходите од земјоделска дејност кои се оданочуваат според паушално утврден приход во рок од 30 дена од денот на утврдувањето на обврската.

Член 97-а

Месечната аконтација на персоналниот данок на доход за приходите од самостојна дејност се плаќа во износ од една дванаесттина од пресметаниот данок во годишниот даночен биланс, освен за приходите од членовите 31 и 31-а од овој закон.

Аконтацијата на персоналниот данок на доход за јануари во тековната година се плаќа во висина на платената аконтација за декември од претходната календарска година.

Месечната аконтација на персоналниот данок на доход се плаќа до 15 во тековниот за претходниот месец.

Член 98 (бришан)

Член 99 (бришан)

Член 100

Додека не се изврши облог со данок во паушален износ, за обврзникот од членот 31 од овој закон, даночниот обврзник е должен да плаќа аконтација според решението за облог со данок од претходната година.

Член 101 (бришан)

б) Наплата на годишниот данок на доход

Член 102

Обврзникот на данокот на доход за приходите остварени од самостојна дејност е должен разликата меѓу уплатената аконтација според членот 97-а од овој закон и вистинската обврска на пресметаниот данок на доход согласно со членот 69 од овој закон да ја уплати во рок од 30 дена од денот на истекот на рокот за предавање на годишниот даночен биланс.

Ако обврзникот на данокот во вид на аконтација платил поголем износ на данок од износот што бил должен да го плати, може од органот за јавни приходи да бара враќање на повеќе платениот износ.

Член 103

На износите на даноците што не се платени во пропишаните рокови, обврзникот плаќа камата.

Член 104 (бришан)

Член 105 (бришан)

Член 106 (бришан)

Член 107 (бришан)

Член 108 (бришан)

Член 109 (бришан)

Член 110 (бришан)

Член 111 (бришан)

Член 112 (бришан)

Член 113 (бришан)

Член 114 (бришан)

Член 115 (бришан)

Член 115-а (бришан)

Член 116 (бришан)

Член 117 (бришан)

Член 118 (бришан)

Член 119 (бришан)

Член 120 (бришан)

Член 121 (бришан)

Член 122 (бришан)

Член 123 (бришан)

Член 124 (бришан)

Член 125 (бришан)

Член 126 (бришан)

Член 127 (бришан)

Член 128 (бришан)

Член 129 (бришан)

Член 130 (бришан)

Член 131 (бришан)

Член 132 (бришан)

Член 133 (бришан)

Гаранција

Член 134

За наплатата на аконтациите на даноците што се плаќаат по одбиток при исплатата на приходите гарантира исплатувачот.

Член 134-а

За наплата на аконтациите на даноците, од самостојна дејност, од авторски права и права од индустриска сопственост, од капитал, од имот и имотни права и од капитални добивки, одговара со својот имот даночниот обврзник.

Член 135 (бришан)

Член 136

Членот 136 важи до 31.03.2006 година, види чл.180 од Законот за даночна постапка 13/06.

Член 137

Даночниот обврзник кој отуѓува машини, уреди или друг инвентар што му служи за вршење на дејноста или ја отуѓува деловната просторија во целина, должен е претходно да ги намира своите обврски за плаќање на данокот.

Ако новиот сопственик го преземе имотот од став 1 на овој член, а пристигнатиот данок не е платен, за наплата на данокот тој солидарно гарантира со даночниот обврзник до висината на вредноста на преземениот имот.

Член 138

Ако повеќе лица остваруваат приходи од заедничко вршење на дејност, присилната наплата на данокот што отпаѓа на одделен даночен обврзник може да се изврши од целокупниот имот со кој се врши заедничката дејност.

Член 139

Лицето кое на сопственикот на патувачка забавна група, односно приредувачот на забавни приредби му го отстапува со надомест или бесплатно својот станбен или деловен простор, одговара солидарно со даночниот обврзник за сите обврски во врска со одржаната приредба.

Член 140

Ако даночниот обврзник умре пред да се утврди висината на даночната обврска, даночната обврска преминува на наследниците.

Наплатата на утврдената обврска ќе се изврши од наследниците најмногу до висината на вредноста на наследениот имот.

Член 141 (бришан)

Член 141-а

Пресметаниот данок на доход на примањата по основа на пензии и инвалиднини се отстапува на Фон- дот за пензиско и инвалидско осигурување.

Застареност

Член 142

Членот 142 важи до 31.03.2006 година, види чл.180 од Законот за даночна постапка 13/06.

Член 143

Членот 143 важи до 31.03.2006 година, види чл.180 од Законот за даночна постапка 13/06.

Член 143-а

Членот 143-а важи до 31.03.2006 година, види чл.180 од Законот за даночна постапка 13/06.

Член 143-б

Глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност за сторен прекршок ќе му се изрече на даночниот обврзник ако деловните книги, другата евиденција и документација не ги чува во деловната просторија (член 64).

ПЕТТИ ДЕЛ ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 143-а се брише

Член 144

Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност за сторен прекршок ќе му се изрече на даночниот обврзник, доколку деловните книги ги води неажурно (членови 59 став 1, 61 и 62).

Член 144-а

Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност за сторен прекршок ќе му се изрече на даночниот обврзник – трговец поединец, ако:

1. не поднесе даночна пријава, даночен биланс и барање во пропишаниот рок (членови 31-а, 67, 68, 69, 71 и 73);
2. не ги води или неточно ги води деловните книги (членови 59 став 1, 61 и 62);
3. деловните книги, другата евиденција и документација не ги чува најмалку пет години (член 66) и
4. приходите не ги остварува преку трансакциска сметка кај носителите на платен

промет (член 88).

Глоба во износ од 30% од одмерената глоба на даночниот обврзник – трговец поединец ќе му се изрече на одговорното лице на даночниот обврзник – трговец поединец за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Глоба во износ од 100 до 200 евра во денарска противвредност за сторен прекршок од ставот (1) на овој член, ќе му се изрече на даночниот обврзник - физичко лице.

За прекршоците од ставот (1) и ставот (3) на овој член на даночниот обврзник ќе му се изрече и забрана за вршење на професија, дејност или должност во траење од 15 дена.

Член 145

Глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност за сторен прекршок ќе му се изрече на даночниот обврзник исплатувач на приходи, ако:

- 1) не го пресмета данокот и не го уплати на соодветната сметка (членови 76 и 95);
- 2) не ги исполнува обврските од членот 77 на овој закон и
- 3) исплатата за испорачаната стока и извршените услуги не ја изврши преку и трансакциска сметка (член 88).

Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за даночниот обврзник ќе му се изрече на одговорното лице во даночниот обврзник за прекршокот од став (1) на овој член.

Член 145-а

Глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност за сторен прекршок ќе му се изрече на трговецот кој организира зелен пазар на кој се врши трговија на големо и мало, ако трговецот на органот за јавни приходи не му доставува годишен извештај за корисниците на продажните места на зелените пазари.

Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за трговецот – правно лице и трговец поединец, ќе му се изрече на одговорното лице кај трговецот кој организира зелен пазар на кој се врши трговија на големо и мало за прекршокот од став (1) на овој член.

Член 145-б

Одмерувањето на висината на глобата за правно лице и трговец поединец се врши согласно Законот за прекршоците.

Член 146 (бришан)

Член 147(бришан)

Член 147-а (бришан)

Член 148

Укинат со Одлука на Уставниот суд на У.суд.бр. 43/96 од 13 август 1996 година.

Член 148-а

Одредбите од законот кои се однесуваат на оданочувањето на приходите од земјоделска дејност според катастарски приход, нема да се применуваат од 1 јануари 2002 година до 31 декември 2008 година.

ШЕСТИ ДЕЛ ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 149

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат одредбите од член 1 до 105 и од членот 134 до 262 (без одредбите од членовите 140, 148 став 2, 152 и 153) од Законот за даноците на граѓаните (“Службен весник на СРМ”, број 12/87, 50/87, 7/88, 51/88, 7/89, 18/89, 46/89, 4/90, 47/90, 21/91 и “Службен весник на Република Македонија”, број 5/92 и 4/93) и Законот за стапките на даноците на граѓаните, без одредбите на членовите 6-в и 6-г (“Службен весник на СРМ”, број 50/82, 38/83, 3/85, 16/85, 44/85, 46/86, 44/87, 50/87, 7/88, 28/88, 42/88, 51/88, 46/89, 4/90, 15/90, 23/90, 30/90, 47/90, 21/91 и “Службен весник на Република Македонија”, број 38/91, 24/92 и 17/93). Постапката за утврдување и наплата на јавните приходи остварени за 1993 година ќе се завршат според прописите од став 1 на овој член.

Член 149-а

Одредбите од членовите 94-а, 94-б, 94-в, 94-г и 94-д ќе се применуваат по шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон. Во периодот до примената на одредбите од ставот 1 на овој член лицата од членот 94-а, можат да ги пријавуваат приходите за оданочување на посебно пропишан образец. Министерот за финансии донесува поблиски прописи за формата, содржината и начинот на пополнување на образецот од ставот 2 на овој член.

Член 150

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува од 1 јануари 1994 година.

*****

Од Законот за измени и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 8/2001)

Член 76

Одредбата на членот 47 точка 4 од овој закон која се однесува за оданочување на каматите на орочени штедни и други депозити ќе се применува од 1 јануари 2011 година, а одредбите на членовите 31, 32, 33, 34 и 35 од овој закон, кои се однесуваат за оданочување на капитални добивки остварени од продажба на хартии од вредност, ќе се применуваат од 1 јануари 2006 година.

Член 77 (бришан)

Член 78

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 50/2001)

Член 13

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пре- чистен текст на Законот за персоналниот данок на доход.

Член 14

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 2/2002)

Член 3

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

*****

Од Законот за измениување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 44/2002)

Член 12

Овој закон влегува во сила осмиот ден на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 96/2004)

Член 4

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува од 1 јануари 2005 година.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 120/2005)

Член 14

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за персоналниот данок на доход.

Член 16

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува од 1 јануари 2006 година.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на РМ", број 52/2006)

Член 2

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република македонија да утврди пречистен текст на Законот за персоналниот данок на доход.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на РМ", број 139/2006)

Член 49

По исклучок на член 2 и член 27 на овој Закон, стапката на персоналниот данок на доход за 2007 година изнесува 12 %.

Член 50

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јануари 2007 година

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на РМ", број 160/2007)

Член 11

Во членот 13 од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (Сл. весник на РМ бр. 120/05), годината 2008, се заменува со годината 2009.

Член 12

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на РМ", број 159/2008)

Член 29

Во членот 11 од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход "Службен весник на Република Македонија" бр. 160/2007, годината "2009" се заменува со годината "2011".

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на РМ", број 171/2010)

Член 29

Во членот 29 од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход "Службен весник на Република Македонија" бр. 159/2008 годината "2011" се заменува со годината "2013".

Член 30

За сите неисплатени плати до 31.12.2008 година што ќе се исплатуваат по влегување во сила на овој закон, пресметката на персоналниот данок на доход од плати ќе се врши на образецот ПДД-МП.

Член 31

За сите неисплатени плати до денот на отпочнување на примената на овој закон, вклучително и платата за месец декември 2008 година, кои ќе се исплатуваат по 1 јануари 2009 година, ќе се применува стапката и личното ослободување што важеле за 2008 година.

Член 32

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јануари 2009 година.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на РМ", број 20/2009)

Член 3

Паушалното оданочување на обврзникот кој врши трговска дејност исклучиво преку продажни места на организирани зелени пазари согласно со овој закон, ќе се применува да пристапување на Република Македонија во членството на Европската унија.

Член 4

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на РМ", број 139/2009)

Важи од 27.11.2009 година

Член 1

Во Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на Република Македонија" бр. 80/93, 3/94,70/94, 71/96, 28/97, 8/01, 50/01, 2/02, 44/02, 96/04, 120/05, 52/06, 139/06,160/07, 159/08 и 20/09 во членот 6 по точката 5 се додава нова точка 5-а, која гласи:

„ 5-а) надоместок на трошоци за службени патувања (трошоци за превоз, сместување и исхрана) при патување на државните репрезентации и спортските клубови на официјални првенства и други меѓународни натпревари;”.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во Службен весник на Република Македонија”.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 171/2010)

Важи од 07.01.2011 година

Член 1

Во Законот за персоналниот данок на доход (Службен весник на Република Македонија број бр.80/93, 3/94,70/94,71/96, 28/97, 8/01, 50/01, 52/01, 2/02, 44/02, 96/04, 120/05, 52/06, 139/06, 6/07,160/07, 159/08, 20/09 и 139/09), во членот 6 став 1 точката 25 се менува и гласи:

“плати на вработените лица кај обврзникот кој е корисник на технолошка индустриска развојна зона, за периодот од десет години од започнувањето на вршењето на дејноста во зоната, односно во првиот месец во кој корисникот ќе изврши исплата на плата, без разлика на бројот на вработените лица кај корисникот, по услови и постапка утврдени со Законот за технолошки индустриски развојни зони“.

Член 2

По членот 143-а се додава нов член 143-б, кој гласи:

“член 143-б

Глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност за сторен прекршок ќе му се изрече на даночниот обврзник ако деловните книги, другата евиденција и документација не ги чува во деловната просторија (член 64).

Член 3

Членот 144 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност за сторен прекршок ќе му се изрече на даночниот обврзник, доколку деловните книги ги води неажурно (членови 59 став 1, 61 и 62).“

Член 4

По членот 144 се додава нов член 144-а, кој гласи:

“Член 144-а

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност за сторен прекршок ќе му се изрече на даночниот обврзник ако:

-не поднесе даночна пријава, даночен биланс и барање во пропишаниот рок (членови 31-а, 67, 68, 69, 71 и 73);

-не ги води или неточно ги води деловните книги (членови 59 став 1, 61 и 62);

-деловните книги, другата евиденција и документација не ги чува најмалку пет години (член 66) и

-приходите не ги остварува преку трансакциска сметка и жиро-сметка кај носителите на платен промет (член 88).

За прекршоците од ставот (1) на овој член на даночниот обврзник ќе му се изрече и забрана за вршење на професија, дејност или должност во траење од 15 дена.

Член 5

Членот 145 се менува и гласи:

(1) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност за сторен прекршок ќе му се изрече на даночниот обврзник правно лице-исплатувач на приходи, ако:

-не го пресмета данокот и не го уплати на соодветната сметка (членови 76 и 95);

-не ги исполнува обврските од членот 77 на овој закон и

исплатата за испорачаната стока и извршените услуги не ја изврши преку и трансакциска сметка и жиро-сметка на обврзникот (член 88).

(2)Глоба во износ од 750 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 6

Членот 145-а се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност за сторен прекршок ќе му се изрече на трговецот кој организира зелен пазар на кој се врши трговија на големо и мало, ако трговецот на органот за јавни приходи не му доставува годишен извештај за корисниците на продажните места на зелените пазари.

(2) За прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице кај трговецот кој организира зелен пазар на кој се врши трговија на големо и мало, ќе му изрече глоба во износ од 750 евра во денарска противвредност.“

Член 7

Членот 147 се брише.

Член 8

Во членот 29 од Законот за изменување и дополнување на Законот за персонален данок на доход („Службен весник на Република Македонија“ број 159/2008) годината “2011“ се менува со годината “2013“.

Член 9

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход
("Службен весник на РМ", број 135/2011)

Важи од 11.10.2011 година Член 3

Подзаконските акти утврдени со овој закон министерот за финансии ги донесува во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон и истите веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа се објавуваат на веб локацијата на Управата за јавни приходи.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 166/2012)

Член 2

Во членот 13 од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (Службен весник на Република Македонија број бр.120/2005), датата „1 Јануари“ и зборот „година“ се бришат.

Член 3

Во членот 8 од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (Службен весник на Република Македонија број бр.171/2010), годината „2013“ се заменува со зборовите: „денот на пристапувањето на Република Македонија во Европската унија“.

Член 4

Одредбите од Законот за персоналниот данок на доход кои се однесуваат на оданочувањето на капиталните добивки остварени од продажба на хартии од вредност, нема да се применуваат од 1 јануари 2013 година до 31 декември 2015 година.

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 187/2013)

Член 40

Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 41

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2014 година.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 13/2014)

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 116/2015)

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 129/2015)

Член 5

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 129/2015)

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

*****

Од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на РМ”, број 199/2015)

Член 1

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход („Службен весник на Република Македонија“ број 166/12), во членот 4 датата „31 декември 2015 година“ се заменува со датата „31 декември 2018 година“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.